

Planinska siratka

Izide samo o priliki prireditve Idrijskega Planinskega društva dne 11. listopada 1922
zvečer pri Didiču, posebno vneti obiskovalci jo pa lahko „zabarajo“ že poprej

Neodgovorni urednik Luka Ušeničnik

P-u-n:

Bajno mesto.

To bajno mesto živega srebra,
več nego v jami, ga ima v dekletih,
v njih bokih, grudih, srcih vedno vnetih —
osrečevanje se jim res poda.

Pa ima tudi srca od zlata:
čistejše zlata so, čim bolj so v letih,
in vsako, ki je tam krog šestdesetih,
docela dijamanten blesk ima.

Zato, če marsikdo nerad prihaja
v ta tihi kot, za kruh se svoj boreč,
še bolj nerad iz njega spet odhaja,

najraje bi ga ne zapustil več:
nikdo ločiti noče se od kraja,
ki mu odklenil je stotisoč sreč.

Planinska razmišljanja.

Kaj naj spišem, kar bi moglo zanimati člane in prijatelje „Planinskega društva“, jaz, ponižno podpisani, ki ne hodim na planine? Še ono znano pesem, ki proslavlja planine, pojem malo drugače:

„Na gore, na gore, na strme vrhe
me nikdar ne kliče in vabi srce“ . . .

Takisto Vam povem vsem skupaj, da si jaz prav gotovo gori na Triglavu ne zlomin belega vratu, že spričo svoje nagrobne pesmi ne: kako bi moji prijatelji mogli zapeti: „Blagor mu“ . . . ako si na Triglavu zlomim vrat? — Vobče pa trdim in ostanem pri tem, ako mi spoštovani predsednik društva nikoli ne ponudi bratovščine, **da mi v Idriji sploh ne potrebujemo ne Pl. društva** ne agitacije in navduševanja za taka vratolomna početja. Čemu tudi? Res je, da je gibanje v prostem zraku in ob lepem vremenu v vsakem oziru zdravo in priporočljivo. Nu, prosim Vas, ali ni zadosti lep izprehod po Rakah, pa preko visečih mostov, kar je tudi vratolomno početje, do romantičnega „Divjega jezera“, pa zopet nazaj do Zagode, kjer si v senci gospodične Mimi

P-u-n:

Dva izleta na Špičasti vrh.

Izvedeni planinci so me v Idriji vnemali za Javornik, Nanos, Golake, Porezen in druge visoke cilje. Poslušal sem take hvale, iz tehtnih razlogov pa sem si izbiral raje Tičnico, Kovačev rovt, Kobalove planine, Rejčev hrib ali Koševnik. Odtod me je nekoč zaneslo v Zadlog, kjer so mi Irca in Hanca in Tine med eno kupico in drugo risali bližnji Špičasti vrh v tako mamljivih barvah, da sem sklenil: o prvi priliki mu moram stopiti na teme.

Prilik je bilo nebroj, če bi bil hotel vsako brž zagrabiti. Ali kdo ne ve, da puščamo neizrabljene najlepše prilike? Vendar misel na Špičasti vrh ni zamrla, že zato ne, ker so mi bili njegovi slavilci med drugim izdali, da se ob jasnem vremenu vidijo z njega istočasno Benetke in Ljubljana. Venecija, čarobna obmorska kraljica, in bela Ljubljana z gradom, Golovcem in Rožnikom: če je Stvarnikova roka ta dva bisera res tako postavila, da ju človeško oko lahko objame v istem

okvirju, potem nikakor ne smem skozi pisano razstavo tega sveta, ne da bi si bil privoščil tudi ta užitek.

Koncem dolge vrste krmežljivih dni se je v kimavcu prikazalo ubrisano, izmito jutro, zaiskrilo se je na medenem jabolku cerkvenega zvonika ter mi skozi vsa tri okna zaplaval sobo s tako svetlobo in svežostjo, da se nisem mogel ustavljati: hajdi na Špičasti vrh! Podgrajska Anica mi je narezala nekaj gnjati in se čudila:

„Kam tako zgodaj?“

„Ven iz tega kotla“, sem dejal kratko, da mi razgovor ne prikrajša divnega dne. Gnalo me je žurnih korakov po tesnih „Rakah“ ob Idrijci navzgor do „Kobile“ in čez visečo brv, ki jo kopajoči se idrijski naraščaj vsako poletje tako oluščiči prečnih desak, da mora biti človeka nekaj vrhovodca, če hoče ondi po golih žičnih vrveh na drugi breg.

Hitel sem dalje po „strugu“ mimo vseh „žonfov“ do velikega ovinka žuboreče Idrijce. Spotoma sem si očital, da nisem opozoril ne prijateljic ne prijateljev, s katerimi smo prej večkrat snovali skupen izlet na Špičasti vrh. A ni se dalo pomagati: lepota dneva me je bila tako

privoščiš kos kračice in pol litrčka? Ali ni lepo, počivati po takem izprehodu pri Lojzetu na Brušovšu, kamor prideš po dobro markirani poti tudi v dežju in snegu, ako se baš naša lepa Idrijca ne razjezi in ne razlije po cesti pred Šrajevo in Grilcovo štacuno?

Samo tiste nevarne prepade ob idrijski tramvajski železnici bi moralo slavno mestno starešinstvo zavarovati, ker mogoče je, da te ob pozni uri sune kak močan Bric, Istrijan, Vipavec ali kdo drugi v globine tega nevarnega prepada. Električna centrala je bila tisti večer pozabila na žarnice v drevoredu na Brusovšu, ker je Didičev kino potreboval pet sveč več, kakor po navadi. V gosti megli, v tihi noči in v temnem mraku sta nekoga uglednega someščana samotni pot od Lojzeta napadla kar dva Vipavca: eden je bil star Dornberžan, drugi pa je rasel v Velikih Zabljah in je že danes krepak. Oj, da ste slišali obupen krik in videli svitle solzice mlade gospe našega prijatelja. V njenem obupu je tolažilo lepo gospo glasno preklinjanje iz doline tihe, po katerem je spoznala, da je njen mož ostal zdrav in živ. Škoda, da ni bil navzoč kdo od naših mestnih očetov, ker sem prepričan, da bi bil prepad že danes ograjen, ali pa bi bili vzeli Lojzetu njegovo koncesijo in zaprli vso njegovo brisko, vipavsko in istrsko žlahto. — Trikrat je naš ponesrečenec poskušal priplezati na markirano pot in v naročje ljubljene žene, ali ona dva malopridna Vipavca sta ga potegnila nazaj. Po trikratnem poizkusu bi bil malodane srečno priplezal vrh planin, pa je bil revež pozabil na svoj novi klobuk v prepadu. Zato je drsal po trebuhu zopet nazaj in iskal svojega pokrivala. Pri svitu voščene vžigalice se je kmalu prepričal, da klobuk ni daleč, ker je gospodar z levo nogo stal na njem. Razume se, da novi klobuk radi teh globokih vtisov ni bil lepši, ampak tak, da bi ga še največja sirota iz doline šentflorijanske ob delavniku ne nasadila na glavo. — Ob tem dogodku sta tudi oba Vipavca izginila in gospod jo je ubral po bližnjih lužah in mlakah naravnost proti mostu, kjer je v doglednem času slavil veselo svidenje s svojo preljubno gospo . . .

In ako se take nesreče dogajajo v Idriji, kaj pa naj rečem o Triglavu, Babjem zobu, Grintavcu, Mangartu, Poreznu, Krnu itd?

hipoma prevzela, da mi ni bilo prav nič do ljudi in sem hotel to krasoto srkati zbrano in molče

Na velikem ovinku mi je šinilo v glavo, da bi ubral zračno črto proti svojemu cilju. Že večkrat sem z nasprotne, jagod bogate rebri meril mrke čeri pred seboj in preudarjal, kako prijetno bi bilo plezati po njih. Zdaj sem jo urezal po grapavi drči naravnost navzgor in kmalu sem zasledil tudi jedva spoznavno stezico. To plezanje sem si predstavljal lažje in krajše, nego je bilo v resnici. Že na prvi prečni progi nekdanje ozkotirnice je lilo z mene, kakor bi zlezal spodaj prav iz Idrijce. Toda trud se je sproti poplaševal, kajti čim više sem stopal, tem lepše je na drugi strani čekovniška skupina razmotavala svoje hrbte in zareze, tem veličastnejša slovesnost nedotaknjene gozda je predme čarala vse ono, po čemur sem zjutraj zahrepenel v dolini.

Na vrhu sem se v pravljčni okolici čisto izgubil. Razgleda ni bilo več nikamor; zastiral ga je resen gozd. Po daljšem prijetnem kolovratenju sem prišel na vozno pot in po njej v zadloško polje.

Zadloška ravan z okolico je slavno zeleno carstvo idrijskih lovcev. Pravijo, da nekateri med njimi, dasi bolj brljava merijo, najbolj tedaj zadenejo, ko bi ne

Hribolazci hvalijo lep razgled, ki ga uživajo raz visokih gorâ. — Kdo pa jamči za to, da se bo sploh kaj videlo tam gori?

Kdo jamči, da ne bo megla zakrivala vsega onega, kar bi radi videli? Kdo za to, da je ta hrib, pa ona vas, pa ono mesto v resnici ono, kar trdijo, lažejo in si domišljujejo hribolazci, da so gledali na svoje oči? — Ali nimaš dovolj lepega razgleda izpred domače cerkvice Sv. Antona? Še v dežju in megli se brez težave orijentiraš in poveš tujcu, kje da je Podgora, Zemlja, električna centrala, Brusovše, Pront in Tičnica, Grapa in Griže, Nikava in Riže, Škirc'a in Zagrad, pa zopet Wolfov hrib in Kurji vrh s ponosnim hramom učenosti in drugih lepih čednosti . . . Ako ne trpiš na sitni nadihi, ako Ti bije srce zdravo v prsih junaških, ako nimaš preozkih čevljev in kurjih oces, greš malo višje na Hribec in Tvojim očem se odpre še lepši razgled po okolici in poleg tega občuduješ med potom prav zastonj lepe starinske podobe; zlasti je par Judov tako umetno naslikanih, da Te v tisti ambrozijski noči tlači — móra . . . Ako si zaželiš planinskega zraka in take vegetacije, ojunači se in pojdi na Razpotje pri Kanomlji — ker na ono Razpotje pred Ledinami je res malo predaleč in prestrmo. Proti Kanomlji občuduješ v prijetni družbi visoke smreke, košate bukve, tudi par krevljastih hrastov je vmes, ob poti cvete vresje (*Erica officinalis* L.), po prijaznih dolinicah se bliščijo podleski in druge žlahtne rožice, ki se tako lepo podajajo na zelenem klobuku. V cvetočem maju pa se ahko še kepaš na Razpotju, kar je tudi lepa in zdrava domača zabava. Ali ni to dosti za naše skromne razmere in potrebe?

Kako pa naj navsezadnje dostojno proslavim naš Koševnik, ki se sredi temnih in bajnih gozdov vzdiguje skoro 714 metrčkov nad to solzno dolino? Res je, da se jaz za svojo osebo rajši vozim tja gor, ako je le količkaj udobna kočija, a če ni drugače, grem tudi peš, pa ne posebno rad . . . Videl sem celo na svoje lastne naočnike, kako je cvet idrijskih gospa in gospodičen — pa tudi par zjal je bilo vmes — plezal na strmine ponosnega Koševnika v lepih pisanih bluzah, v izpodrečanih krilih in v belih čevljičkih s strašno visokimi podpetniki kar naravnost do gostoljubne hiše Mikuževe.

bilo treba. Zato sem s plašno, nezaupno hitrico premeril sumljivo ravninico. Vendar lovcev ni bilo; gotovo so imeli nujnejšega posla po idrijskih pisarnah in štacunah.

Na drugi strani, tik pod Špičastim vrhom, sem se oddahnil in začel ubirati kolovozno pot navzgor. Zadloško polje je bolj in bolj tonilo pod mano, kolovoz se je izgubljal ter se sredi pobočja čisto izgubil. Veleslavni Zadlog se je s svojimi kmetijami skrival in prikazoval, zdaj od te strani, zdaj od one, končno pa je popolnoma zatopil. Steze ni bilo več nobene. Koračil sem prek listja, šibja in korenin kvišku, le kvišku.

Ob enajstih sem bil na vrhu. Dasi so se mi bili trebušni predali spotoma pošteno stresli in spraznili, me je najprej mikal razgled. Oj, razočaranje! Vrh je bil tako zarastel z drevjem, da so se skozenj videli kakor skozi mrežo bližnji gozdovi na vipavsko in ljubljansko stran, o Benetkah in Ljubljani pa ni bilo ne duha ne sluha. Legel sem v listje in travo in skušal samega sebe preveriti, da vendar nisem opeharjen, da se naužijem vsaj proste narave in svežega zraku. Praznil sem žepe in med zalogaji razmišljal, kako bi videl Benetke. Do teh mi je bilo neprimerno več nego do Ljubljane; saj se po njih vsi imenujemo Benečani. Benetke ležijo tu pred mano — in jaz jih naj ne vidim?

Po enem takem izletu je neki duhoviti gospodični v najlepši dobi še pred prvo rajdo desni podpetnik kratko-malo odpovedal visoko službo in se je poslovil od belega čveljčka, levi pa se je moško držal, samo zvrnjen je bil in jezno je gledal v stran za svojim nezvestim bratom, ki jo je kar na svojo pest ubral v nižavo. Razume se, da je omenjena gospodična spričo tega neveselega dogodka še težje hodila, zlasti radi tega, ker se je njen nožni palček krčevito tiščal nežnega mezinčka s kurjim očescem vred, drugi prstki pa so čepeli eden vrh drugega kakor mlade lastovice, mile ptice, v preozkem gnezdecu. — Zato sem ji v svoji občeznani in priznani človekoljubnosti nujno svetoval, naj odbije še levi podpetnik, da bo potem lažje hodila po bližnjicah ali koder bo hotela. Nu, ona pa me ježno zavrne, češ, da to ne bi bilo — moderno, in kaj bi rekli drugi ljudje, ko bi jo videli na večernem korzu idrijskem v taki obutvi, ki ne odgovarja niti najskromnejši zahtevi — pariške mode. In v resnici je gospodična srečno prišantala pod domačo streho, a korzu se je le izognila in hodila do doma po oni tihi ulici, ki slovi po svojem čudnem priimku in po kraju, kjer se vsak večer shaja cvet nadobudne idrijske mladine. — Povejte mi, prosim Vas lepo, kako bi bila ta reva prišla doli s Triglava?

Ali niso tedaj v resnici lepi ti opisani izleti? Ne nudijo li zdravega gibanja v svežem zraku, krasnih razgledov, poleg tega pa še več zabave in drugih prijetnih občutkov in užitkov? Samo napuh in ničemernost tega sveta gonita predrzne ljudi na hribe in strmine, ki so še višji, kakor so v idrijski okolici.

Sedaj veste, zakaj ne hodim več na planine, ako tudi solnce sije in ako je še tako „lušno“ tam gori. —

F. S. K-i-.

Idrijska.

A, Be, Ce:
vouk je snidu vse ovce,
eno je pa pustu,
de bo jemu za o pustu.

A, O, U:
babe ni domu,
dic je pa doma,
pa póbu kruha ne da.

Iz lovskih krogov.

Navdušeni Nimrod si je nabavil lepega plemenitega psa frmača, da bi mu priganjal poskočne zajčke, pri našal okusne jerebičke itd. Odpravil se je s Perunom — tako je psu ime — korajžno na lov. Ko mu je boginja Diana naklonila sreče, da je vstrelil zajčka, je ukazal Perunu, naj ga lepo prinese k njemu. Le-ta skoči urno za zajčkom. Ne prinese ga pa gospodarju, ampak zamenja v svojem navdušenju našajfano zajko s samico svojega plemenitega rodu. Le s težavo je lovec odpodil strastnega Peruna. Prišedši domov, je lovec lepo obesil zajčka na hladni hodnik in užival prijetni počitek na domačem ognjišču. Ko je drugo jutro njegova ženka vesela pripravila vse za „paco“, stopi na „gajak“ po zajčka — ali ojoj! na žeblju so viseli samo še zadnji dve taci, pod klopjo pa je leno ležal lepo zaokroženi Perun, kateri se od tega časa naprej imenuje „Porin“. Iz gole ljubezni je bil požrl zajko s kosmato kožo vred. Ta znameniti pes je naprodaj. Preostali zajčji tački pa si še vsakdo lahko ogleda v planinskem muzeju.

Novost! Senzacionalni planinski muzej! Novost!

Ko tako ugibljem, opazim tam za četrtim deblom pokonci stoječ tram, ki je bil z debelimi žicami privezan k obsekanemu drevesu. Stopim bliže in spoznam po razpadlih prečnih ostankih in zarjavelih žeblih vrh tramu, da so to ostanki vojaškega opazovališča izza svetovne vojne. Prešinila me je zavest, da stojim na pomembnih zgodovinskih tleh. Odtod so avstrijski uniformirani domišljavci opazovali obmorsko kraljico ter ji z grmečimi dvainštiridesetariji obetali, da jo zrušijo v sinje kanale. Od grmečih obetov pa je ostal samo še ta goli, zapuščeni tram.

Kakor bi trenil, sem planil kvišku, slekel suknjo in začel plezati po tramu na opazovališče. V tej umetnosti se že davno nisem nič uril, zato mi je precej trda predla, vendar ker mi nebo ni naklonilo niti kolikor je črnega za nohtom tiste trebušatosti, ki se mnogi veljaki tako vplivno postavljajo z njo, se mi je po dolgem natezanju in upiranju posrečilo, da sem se vzpel na tram, se oprl ob oklešček bližnjega maklena ter se razgledal po obzorju.

Res: tam daleč žari svetel pas — morje. In za njim se belijo palače: tam so Benetke. Prekrasne sijejo pred mano, vabijo in kličejo in me pozdravljajo ...

In okrenil sem se na drugo stran: tam se pod vencem planin svetlika Ljubljana.

Stal sem v solncu in vetru, odzdravljaj zapadu in odzdravljaj vzhodu in najraje bi bil začel kakor Apolonova Dafna zeleneti in poganjati, najraje bi se bil prerodil v drevo in se pobratil z gozdnimi drugovi.

Moja želja se ni izpolnila. Moral sem s tramu in z vrha v tihi Zadlog. Doli sem jo drobil naravnost proti Figarju. Pri tem sem na strmi rebri obtičal mahoma sredi gostih, ravnih, močnih jelševih šib, ki so mi zapirale pot in me gonile nazaj. Poskusil sem bolj poševno, prišel do strme drče ter se spustil po njej v nižino.

Spodaj je Irca kopala krompir. Pustila je delo in šla z nepričakovanim izletnikom v hišo. Čez malo se je na mizi pred mano iskril z biserno peno rahlo prasetajoči vipavec. Krepčanje mi je belil kraševski voznik z mičnimi zgodbicami iz domače vasi.

Solnce se je nagnilo. S težkim srcem sem se odtrgal od gostoljubne strehe. Po skrajnem Tisovčevem rebriju sem se spustil doli k Šinkovcu in korakal ob Idrijci dalje do Fežnarja. Ker se je večerilo, sem hotel iti mimo Likarjeve veje na most in dalje v Idrijo, kar me izpod jablan pred hišo pozdravi dvoje ljubkih in milih glasov:

Važni italijanski pregovori.

Priredil P.-u.-n.

Kdor dela, ne zna,
kdor zna, se mu ne da:
zato je na svetu
toliko gorja.

*

Kadar ljubezen ženskam podkuri,
zaman jim zaklepate okna in duri.

*

Ljubezni in kašlja ni mogoče skriti.

*

Moški in ženska med stenami sama —
kakor ob ognju suha slama.

*

Najbolj zabita ženska zaleže za dva moška.

*

Bodi ženska še tako mala —
v zvitosti samega zlodja bi ugnala.

*

S petnajstim letom se ženska šali, z dvajsetim blesti,
s petindvajsetim ljubi, s tridesetim koprni, s petintride-
setim čuti, s štiridesetim hoče, s petdesetim plača.

*

Ženske so svetnice v cerkvi, angeli na cesti, hudički
v hiši, kokete na oknu in srake na pragu.

*

Če ženske govore resnico, je prikrijejo polovico.

*

Ženske zamolčijo samo to, česar ne vedo.

*

Ko so ženske zaročene, imajo sedem rok in eden je-
zik; ko so poročene, pa eno roko in sedem jezikov.

*

Žensko spoznaš po tem, kako pije in kako hodi.

*

Ženske so bolne trinajst mesecev v letu.

*

Kdor ne gori, ne vžge.

*

Ljubezen je slepa, a vidi iz daljave.

*

Bolj greje ljubezen nego tisoč ognjev.

*

Nova ljubezen pride in gre, stara ostane še in še.

*

Ljubi me malo, a vedno!

*

Pustna ljubezen se v postu pokoplje.

*

Krasotice brez dote najdejo mnogo ljubčkov, a malo-
kdaj moža.

*

Oženi sina, kadar hočeš; omoži hčerko, kadar moreš.

*

Moškega spoznaš pri treh prilikah: v jezi pri moš-
njičku in pri kozarcu.

*

Moški je april, ko je zaljubljen; a december, ko se
poroči.

*

Kdor ima ženitvanjske gosti, se mu mošnjiček osuši.

*

Naj žena bo manjša od tebe vsekdar,
če hočeš biti njen gospodar.

*

Kdor se oženi, temu treba dvojne pameti.

*

„Kam tako lomastite?“

Bili sta dve znanki iz Idrije, vneti prijateljici gorskih
poti in že večkrat tovaršici v raznih izletnih družbah.

Krenil sem pod jablane. Znanki sta bili namenjeni —
na Špičasti vrh; prenočili bi v Beli in jutri bi šli dalje.
Povedal sem jima, odkod prihajam in kako sem gledal
Benetke in Ljubljano. Mislil sem, da moje poročilo o
„razglednem stolpu“ ohladi njuno navdušenost, pa je ni.

„Če je taka, pa še medve splezava na tram,“ sta
izjavili. „Zdaj še celo ne odnehava, ker ste se nama
tako sami ukradli z doma.“

Pohvalil sem njuno neustrašenost ter se jima napol
za šalo, napol zares ponudil za vodnika.

„Ne odklanjava vašega vodstva,“ je rekla starejša,
„a obljubiti morate, da boste zelo, zelo pridni in se
pokorili najinim poveljem.“

„Usluga za uslugo, obljuba za obljubo“, sem se vdal.
„Sprejemem. Vedve pa mi morata obljubiti pokorščino
v vsem, kar sodi v področje vodnika.“

Pogodbo smo podkrepili z žvenketajočimi kozarci.

Gospa Fežnarka mi je postlala v pivski sobi za o-
gromno pečjo, moji dve varovanki pa je odvedla na pod.

Čeprav sem se precej suženjski vdinjal za drugi dan
in je bilo podoba, da bosta moji znanki natanko po

pogodbi zahtevali res neprikorno pridnost, se vendar
nisem kesal, kajti dano mi bo, da ju bom ves dan vsaj
gledal, in to niso mačkine solze, če vpoštevam ljubkost
in svežost svojih novih špičastovrških gospodaric.

Drugo jutro me je vzbudilo tiktakanje velike stenske
ure. Šel sem v vežo in klical gori po stopnicah:

„Izletniki, na noge! Špičasti vrh že kliče.“

„Juhá, juhé“, se je razlegalo zgoraj. „Skuhajte nama
kavo; brž prideva.“

Kuhanje kave je prevzela gospa Fežnarka. Kmalu
sta prisijala v kuhinjo dva sveža, dražestno prespana
obrazka in začela s prešernim čebljanjem vabiti na pot.

„Malo megleno je zunaj“, je dejala gospodinja.

„Megla se dvigne; imeli bomo krasen razgled“, je
pristavila mlajša.

„Ko se te dve solnci vpreta vanjo, se na mah raz-
blini“, sem pokazal oba obrazka.

„Zafrkujete, ker se vam zdiva zaspani?“ je vprašala
starejša.

„Bog ne daj; resnico govorim.“

Odpravili smo se ob vodi proti Šinkovcu. Megla se
ni prav nič dvigala. Toda obšla nas je taka razigrana
volja, da se že nismo več menili zanjo. Merili smo se
v hitri hoji, se lovili in šalili, se zibali na tramu, ki je

Če hočeš norca kaznovati, ga oženi.

*

Zakoni niso, kakor se sklenejo, temveč kakor se posrečijo.

*

Pri prvi ženi mora človek dodati iz svojega, pri drugi ni ne izgube ne dobička, pri tretji mož pridobi.

*

Če bi zakon trajal eno leto, bi se vsakdo poročil.

*

Poročen mož — ptiček v kletki.

*

Kdor se enkrat oženi, zasluži venec potrpežljivosti; kdor se dvakrat, zasluži venec norosti.

*

Kdor se poroči, stori prav, kdor se ne, stori bolje.

*

Nagrobni napis:

Tu moja žena našla je pokoj
in s tem se meni je povrnil moj.

*

Zakon ni za vse: tega zdebela, onega razjé.

Prvo leto po poroki mož zboli ali se zadolži.

*

Kdor gre daleč po ženó, — ali opeharjen bo, — ali opeharil bo.

*

Molitev zakonskega moža:

O da bi ne bil varan; če pa sem, naj ne vem; če pa vem, naj ne vidim; če pa vidim, naj ne verujem; če pa verujem, naj ne bom prepričan; in če sem in vem in vidim in verujem in sem prepričan — mi Bog daj prenašati vdano in s svetim pokojem!

*

Kdor ima lepo ženo, je nima vse sam.

*

Lepa žena — sladek strup.

*

Bore hiša, če v njej piška poje, a petelin molči.

*

Ženi se na obrazu pozna, ima li dobrega moža.

*

Dobra žena naredi dobrega moža.

*

Starca za moža — bolje kot nič.

Lačni in žejni obiskovalci Planinskega rajanja naj se zglase v ZLATOROGОВI KOČI

Dnevne novice.

Obmejna komisija. V Idriji vlada veliko razburjenje, ker ni visoka vlada poklicala za določevanje definitivne meje tudi domačega generala, ki je vešč merjenja z vsemi mogočimi instrumenti in ki pride brez posebnih težav celo do Črnega vrha, kjer ima svoj „Štab“.

bil pred Šinkovcem položen kot brv preko reke, si nagajali, vriskali in peli navzgor po lepi gozdni stezi, da skoro opazili nismo, kako hitro smo prilezli do Figarja v zadloškem kotu. Tu so nam brhke domačinke pripravile hrupen sprejem. Kmalu je prilezel tudi Tine iz svojih soban in smeha in nagajanja ni bilo ne konca ne kraja.

„Mi gremo na Špičasti vrh. Kdo gre z nami?“ se končno spomni ena izmed izletnic.

„Jaz bi šla,“ je rekla Irca, „če bi se le ta megla vzdignila.“

Tine je naštel razne vremenske možnosti, ki bi se znale izcimiti iz takega položaja; obe skrajni sta bili: solnce — dež.

„Sicer pa grem vsekakor z vami,“ je dodal; „že zato, da ne bo ta vodnik tako preklicano sam stopical po gorah z dvema tako brhkima srnicama.“

„Nerad ti prepuščam polovico vodništva,“ sem dejal, „a bodi, ker je združena tudi s polovico odgovornosti. Zlasti če se vreme pokida, zvrnemo vso krivdo nate.“

„Ne boš,“ je ugovarjal, „Povedal sem vse možnosti. Če bo prav hudo, se bomo močili; če bo manj hudo, bomo prav do vrha bredli po megli; če bo lepo, bomo imeli solnce. Gospodični naj izbirata!“

Prirodoslovci, pozor! Dne 23. okt. ob 23. uri so našli v Divjem jezeru še negoden plod človeške ribice. Nov dokaz, da smo v zvezi s Kraševci. — Embrijo se vidi v planinskem muzeju.

Specijalne karte. Natančnost „naših“ zemljevidov je res vzorna. Kdor se zanima za okolico Koševnika, bo našel na spec. karti celo „Pot na kvoto — — 00“.

Izbrali sta pogojen izlet: poskusimo srečo; če bi slabo kazalo, se kmalu vrnemo, drugače gremo na vrh.

Tine je poiskal svoj daljnogled in Irca in Hanca sta nam vošili srečno pot.

Šli smo malo po dolini, nato smo zavili navzgor pod smreke in borovce. Med planinsko razposajenostjo in ugibanjem o megli smo prilezli precej visoko. Zdaj se nam je začelo dozdevati, da megla mokro sili skozi veje. Po Tinetovih kocinah in resicah naših oblačil so se bili nateknili drobni, srebrni biseri.

„Mokro kaže,“ je podvomil Tine. „A do vrha ni več daleč.“

„Če smo že tu, pa stopimo še do vrha,“ je prigovarjala mlajša izletnica.

„Če le ne zabredemo,“ se je pomišljala druga. V tej megli že drug drugega komaj vidimo.“

„Ne bojte se, gospodična,“ je tolažil Tine. „Znana mi je vsaka stopinja. Ne zaidemo — pa če hi bilo tema kakor v rogu.“

„Potem pa kar naprej!“ je bodro zaklicala mlajša in izginila v meglo po rebri navzgor. Njena postava je zabrisano črnela v gosti sivini in njen zastrti glasek je zvonkljal zamolklo kakor z volno ovit kraguljček.

„Plazimo se kakor strahovi“, je pripomnila starejša,

Nov izum. Amerikanska industrija se vedno bolj razvija. Čujemo, da je iznašel sloviti John Crispindeley umetna kurja očesa, ki povzročajo ravno take bolezni, kakor prava. Vendar imajo to neprecenljivo prednost da jih lahko odložiš, ako ne moreš več vzdržati. Vendar enkrat pameten izum!

Narodne okroglice.

Okrogla kolesa
se zmeraj vrte,
zakaj pa dekleta
za fanti lete?

Tri leta in pol
sem hodil za njo;
ta beštja je djala,
da moja ne bo!

Kopati ne morem,
orati ne znam,
dekleta bi ljubil,
je tega me sram.

Smo lumpje, smo lumpje,
smo lumpje mi vsi;
pa še dečla le gleda,
da lumpa dobi!

Če bo lepa pa mlada,
jo bom peljal čez most;
če bo pa grda in stara,
jo bom vrgel pod most.

Moja dekle je fajn,
kot češnja na gmajni;
pa glih taka se m' zdi
k'en žakelj smeti!

Za 'n fingrat ljubezni,
za 'n koš besedi;
ta lanski moj fantič
pozabljen še ni.

Moj šocel je lep,
ket nagelnov cvet,
pa še lepši bi bil,
ke b' on kilov ne bil!

Resničen pogovor o vremenu.

Gospod Vašič, navdušen član Planinskega društva, sreča na idrijskem korzu soprogo svojega prijatelja, hribolazca. Bilo je v soboto, deževalo, kakor je to v Idriji že navada tudi ob drugih dneh. Za nedeljo je bil dogovorjen velik izlet na Vojsko in gospa je kupovala raznih dobrih stvari za prigrizek. Ves teden je sanjala o krasnem šopku planinskih cvetic, ki ga je mislila natrgati za spomin na izlet in za oplešavo svojega udobnega stanovanja.

„Pozdravljeni, milostiva!“ se pokloni gospod Vašič.

„Dober dan, gospod Vašič“, prijazno odzdravi lepa gospa. „Ali pojedete jutri z nami na Vojsko?“ —

„Bojim se vremena. Saj vidite, kako dežuje. Poleg tega barometer p a d a.“

„Nič se ne bojte, jaz sem prepričana, da bo jutri sijalo najlepše jesensko solnce.“

„Kako to?“

„Le poslušajte, jaz se boljše spoznam na barometer. Ko sem prišla davi v sobo svojega moža, sem pogledala na njegov barometer. V resnici je stal malo nizko. Nu, ko sem ga malo ogrela s toplimi rokami in potolkla po cevi, se je mahoma začel — dvigati. Po tem sodim, da bo jutri najlepše vreme.“ —

„Nu, ako je tako, pojdem še jaz na te visoke gore,“ se nasmeje gospod Vašič.

Uradne in policijske vesti.

Poziv. Predvčerajšnjim je zgubila mlada dama na Rakah od „Frančiške“ do „Studenčka“ svoj nov, popolnoma frišen krancelj. Dotični, ki ga je pobral, je prav dobro znan; pozivlja se torej uradno, da ga vrne in v ta namen odda danes do polnoči Luki Ušeničniku, drugače bo imel opraviti z b-a-b-i-c-o.

V ciganski jami se bodo krepčali vsi abstinenti, pa tudi drugi

Megla se je vedno gosteje pretakala med vejami in debli. Kmalu smo bili vsi obsuti z drobnimi, svetlimi zrcni. Močili se še nismo, ker so kapljice ostajale na površju in smo jih v presledkih stresali s sebe.

Dospeli smo na vrh. Spoznal sem ga po tramu razglednega stolpa.

„Kdo spleza prvi gori?“ sem vprašal

„Danes si lahko s tal ogledamo Benetke in Ljubljano, morje in planine,“ se je pošalil Tine ter nataknil svoj daljnogled. Oziral se je naokrog in vzklikal z ironičnim navdušenjem:

„Divna Venecija! Palače se vidijo in vrata in okna in na oknih bujne Benečanke, kramljajoče z mladeniči v gondolah. Prekrasno čudovito!“

Nato se je obrnil v drugo smer:

„Bela Ljubljana! Evo, vidi se promenada po Šelenburgovi ulici, Prešernov spomenik pred njegovo kavarno, ljubljanski grad, pivci na Rožniku . . . Res, diven razgled!“

Mladi, srebrno orošeni izletniki sta se smejala, trgali Tinetu daljnogled z oči, napeto gledali skozenj v meglo ter objestno vzklikali:

„Veličastna slika! Prekrasno! Ta panorama presega vse, kar sva si mogli prej sanjati v domišljiji. Nepopisno

sva vama hvaležni, da sta naju spremila na to neprekosljivo razgledno točko.“

Naša gromka prešernost je bičala voljno meglo, da je plahutala in se trgala v velikih kosmih, ugnati pa se ni dala. Prelivala se je v vseh smereh in kakor se je redčila, je postajala tudi bolj in bolj vlažna. Začenjala je hladiti skozi ramena in nadlegovati z mokro vsiljivostjo.

Ko sem se z daljnogledom še jaz korenito razgledal po megli, smo jo ubrali spet nizdol. Megla se je neopazno preobračala v potuhnjeno, pronicajoče curljanje. S Tineto sva tovarišicama posodila vsak svojo suknjo, da sta se ogrnili preko glave. Ker je bilo še daleč do doma, nas je Tine povedel v stransko dolinico k posestniku Kalarju. Tu smo se malo posušili ob ognjišču, se nalokali domačega mleka, občudovali zastavne, brhke domačinke ter se nato odpravili proti Tinetovemu domu.

Vrnili smo se že v čisto jesenskem, dolgočasnem dežju. Krepčali, greli in smejali smo se do poznega popoldneva ter nato brez Tineta z izposojenimi dežniki odcapljali v Belo.

Pri Fežnarju so se nam pomenljivo nasmihali ter nas izpraševali, ali smo imeli lep izlet. Hvalili smo Špičasti vrh na vse pretege; oni pa so si, sodeč po njih smeh-

Novost!

Halo!

Pozor!

Senzacijonelni muzej!

Otvoritev naznani trobenta iz Jerihe ob nedoločeni uri.

V muzeju je zbirka najznamenitejših posebnosti zemeljske oble.

Razstavljeno je:

edini popotopni **zajec**, polnokrvne pasme;

koža mladega **medveda**, ustreljenega na „Šajski ravani“ l. 606 pr. Kr.;

divji petelin, posebne vrste, ki je bil ustreljen l. 1923 v nekem vrtu v „Gasi“;

pristna **planinska bolha** [samica], zležena v „Pirnatovi koči“. [Vlovil jo je znani profesor hribolaztva].

Bolha je na ogled v naravni velikosti skozi „Mikrotelepereskopc“ izposojen od znamenite zvezdarne na Marsu;

planinska palica prvega hribolazca, ki je že pred odkritjem idrijskega rudnika po velikih naporih srečno priplazil na „Kurji vrh“;

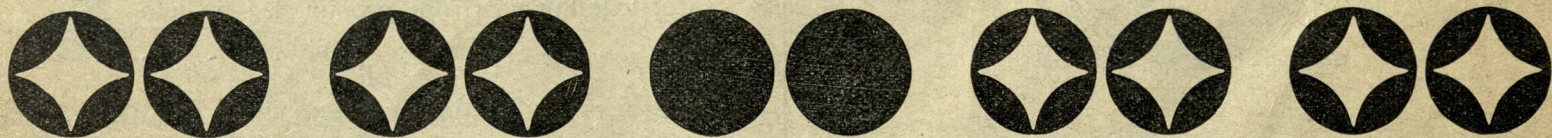
planinska vrv, dobro preizkušena, ki se bo po potrebi rabila za one, ki bi v jutranjih urah domov gredoč zašli v nepristopne razpokline.

Na razpolago je tudi jako „zanesljiv“ vodnik „Jaka Kovačk“.

Obisk muzeja se priporoča posebno onim **hribolazcem, ki niso še priplazili višje kot na „Smukov grič“**. — Brez napora in posebne turistijske opreme stopijo lahko na Triglav, Stol, Grintavec, Črnoprst, Kamniškosedlo, Babjizob, Nanos in vse druge „višiške“ gore.

Največje čudo, pa predstavlja „JAGROVSKA KORAJŽA“ katere ogled se v prvi vrsti priporoča ženskemu spolu.

V muzeju so tudi na razpolago vse **najnovejše novice**, posebno pa se tam lahko poizve, kdo pride v prihodnjega „Čuka na pal'ci“, ker je napeljana posebna brezžična telefonska zveza z glavnim urednikom tega svetovnega lista.

Poziv. Na zahtevo brata poziva podpisano sodišče Petra Likozarja, ki ga je zadela junija meseca 1915 v Galiciji ruska granata v glavo, naj se tekom enega leta ali sam tuuradno zglesi ali pa naj obvesti podpisani urad o svojem sedanjem bivališču.

Sodnija v Brusovšah.

Izgubila je preteklo soboto neka dama v kino krasno zanohtnico, druga pa gumijev poboljšek znamka „Reithofer“. Pošten najditelj naj odda oboje pri tajniku antialkoholne bratovščine g. Radku Kovačku.

Anončni biro gospica Katrca Trovtova.

Vprašanja in odgovori.

Tožba ljubiteljev „Rak“. Zakaj so vendar na Rakah tako slabe klopi? Ker so tudi po noči v rabi.

Idrija — Rim. Zakaj je Idrija več kot Rim? Rim ima papeža, Idrija pa dr. Papeža.

Stanovi. Katera stanova sta najhujša? Jagerski in drugi stan.

Uredniška listnica.

A. K. Čekovnik. Vi popisujete papir na obeh straneh; uredništvo vas prosi, da ga ne popišete na nobeni strani.

R. Z. Cerkno. Aforizmi bi morali biti bolj učinkoviti. „Človek je rojen, da trpi; saj je pač njegov prvi glas — krik“. Kaj pa vendar zahtevate? Ali naj takoj nastopi z dolgim govorom ali naj zapoje kako napitnico?

K. Ž. Koševnik. „Ali naj pač oblake vprašam?“ — Ne!

„Sedemnajstletna“ Idrijčanka. Vprašate: „Do katerega leta naj se imenuje neomozeno damo mlado?“ Doslej si nismo še lomili glave zaradi tega izvanredno važnega vprašanja; ali lomiti si jo pa hočemo, kakor hitro nam bo odveč časa za to.

ljanju, gotovo mislili: „Oj ta prismuknjena gospoda!“ Končno smo se še sami drug drugemu smejali.

Tudi od Fežnarja do Idrije nam je bil dež zvest spremljevalec. Čofotali smo po vodi in blatu. A spremljala nas je tudi neugnana židana volja. Naši pogovori so bili rožnati in veseli, kajti v nas je sijala ona nepopisna pomlad, ki jo jesenska megla in jesenski dež lahko samo obsejeta s svojimi srebrnimi biseri, premočiti in zaglušiti pa je ne moreta.

Ko včasih mislim na tista dva izleta, mi v spominu zažarita oba tako lepa in jasna, da ne vem, kateremu bi prisodil prvenstvo.

Podgure. Vana: „Ta paru lbizn, pol pa žlikrafi!“ — Van: „Pa nie! Ta paru žlikrafi, pol pa lbizn!“

Navihanec. V znano idrijsko gostilno pride rudar, Idrijčan seveda, ter si naroči pečenke. Toda sreča mu ni bila mila, dobil je skoro same kosti. Brihtna buča pa si hitro pomaga in reče gostilničarju: „Sliš, Piepe, zriž mi, zriž ta prata, tak sn se udaru u jam, de nimam prav biene mači!“ Prijazni gostilničar hoče ustreči svojemu gostu, a tudi njemu se upirajo svinjske kosti. Razljučeni pravi: „I, kaj so ti pa prinesle ti babe? Od tega na baš set!“ Gost pa odvrne: „A viš, a viš, pa še parajtov nisl.“ Dobil je novo porcijo.

Iz nekdanje Bierhalle. Na zabavnem večeru gozdnih uslužbencev ponudi čuvaj gozdarju vino, rekoč: „Pa še bab' nej daje!“

Na Koševniku. „Mica, ali si se že kaj privadila laščine?“ „Ja, kok bi se, ki mam tok trdo glavo. Če bi mi šla laščina tako hitro v glavo, kot ta ipavc, bi jo že kdaj znala.“

Zdravnik. Ko vstopi zdravnik v sobo, ga nagovori bolnik: „Dobro jutro, dragi doktore! Dal sem vas poklicati, ker se ne počutim dobro.“ — „Tako, tako! Kako pa je z vašim tekom?“ ga vpraša zdravnik. — „Prav dober je,“ mu odgovori bolnik. — „Al vas kaj žeja?“ — „Kakor vedno.“ — „Kako pa spite?“ — „Popolnoma dobro.“ — „Potolažite se; v dveh dneh se vam vse to izgubi“, pravi zdravnik po kratkem premišljevanju z važnim licem.

Star lovec lovcu novincu: „Prej si vedno tožil, da ti puška ne nese prav, a sedaj, ko imaš novo, pa zopet nič ne zadeneš!“

Lovec — novinec: „I kaj! Zdaj pa zajci ne teko prav. Nikdar bi se ne pečal z lovom, če pomislim koliko zapijem pri lovu, koliko me stane lovski list, koliko raztrgam obleke in obuvala. Če vse preračunam me stane vsak zajec več kot L 50.—“

Stari lovec: „Zahvali torej Boga, da nikdar nič ne ustreliš.“

Redar: „Stojte gospodje, ujeti ste! Ne veste li, da je g. župan šele nedavno ostro zapovedal, da je ponoči mirno hoditi donov?“

„Res je, g. redar, pa mi ne gremo domov, ampak v drugo oštarijo!“

Koliko prostega časa imajo naši profesorji in učitelji na leto?

1. velike počitnice trajajo 3 mesece, to je	90 dni
2. leto ima 52 nedelj	52 „
3. cerkvenih in državnih praznikov je	23 „
4. pustne, velikonočne, binkošne in božične počitnice trajajo skupaj	17 „
5. tedenskih učnih ur je povprečno 24, ako prištejemo še 24 ur za popravo nalog, delajo 48 ur na teden, to je 2 dneva; ostane torej v tednu še 5 dni prostih, t. j. na leto	260 „
skupaj	442 dni
ali	

14 mesecev in 22 dni prostega časa v enem letu!

Ženitna ponudba.

Vdova, zelo prijetnih oblik, posestnica dragocenega lastnega škrbastega zobovja, 2 cm dolgih redkih las, ki ne pleše in ne opravlja, ne šnofa in ne pije, majhnih ust, brez vseh bolh, želi poročiti fanta, moža ali vdovca, dobrega plesalca in zabavača, brez vseh telesnih napak. Premoženje je postranska stvar, glavna, zmožnosti prijetnega tihožitja. Želi se sestati s takim ali enakim po polnoči pod Velikim zvonom.

*Fani Bazikavka vdov. Cigumigu
Ence Grdaviš pl. Žlikrofovsky*

zopet poročena 11. novembra 1922.

Idrija.

Kurješkofijski dvorec.

Ženitna ponudba.

Mlad vdovec, hribolazec, ki ne kadi družega kot fajfo in ne pije družega kot geruš, star komaj 60 let, penzionist brez pokojnine, išče tem potom mlado nevesto, ne izpod 15 let, s premoženjem najmanj 5,000.000 centesim. Vse drugo — posebno zunanja in notranja oblika popolnoma postranska stvar. Ona, ki odgovarja tem zahtevam, naj se zglesi danes ob polnoči pod Velikim zvonom.

KONTRABANDARJI IDRIJE IN OKOLICE

sklicujejo

na dan svojega patrona dne 30. II. 1923. svoj

IV. OBČNI ZBOR

ki se vrši

o polnoči v prostorih „Stare Ute“

DNEVNI RED:

1. Pozdrav predsed. „Oberkontrabandarja“	4. Prefresavanje predloga o ustanovitvi „bor-
2. Poročilo tajnice „Marjane“, o uspešnejši	ze“ na Ledinah in filijalke v baraki pri
vporabi ženskih sil	Hotederšici.
3. Poročilo glavnega blagajnika „Jurja“ o raz-	5. Poročilo o markaciji novih skrivnih potij.
merju med valuto in tobakom.	

Vstop k zborovanju je zabranjen vsem poštenim kontrabandarjem.

Pri zborovanju se priporoča kajenje le tuzemskega tobaka.

V slučaju netočne udeležbe se vrši 1/2 ure prej drugi občni zbor brez ozira na število in spol udeležencev.

Odbor:

Išče se za 31. november t. l. večji lokal za mesnico

če mogoče v bližini „KOBILE“, kjer se bo razprodajalo meso raznovrstne divje in domače divjačine.

Prodajalo se bo po jako nizki ceni, ker je naši lovci ne morejo več sami vse pojesti.

Ponudbe se sprejemajo v muzeju do polnoči.

Velika novost za Idrijo!

Otvori se v Čekovniku veletrgovina za razprodajo v Idriji tako priljubljenega „Čuka na pal'ci!“

Točna postrežba zagotovljena!

Cene solidne!

Aeroplan vsako uro na razpolago!

Priporoča se častitim meščankam in meščanom!

Živosrebko Hidrijski.